

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу
Кафедра державного управління і місцевого самоврядування

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

на тему: **ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ОСНОВА ЕФЕКТИВНОГО
УПРАВЛІННЯ НАСЕЛЕНИМ ПУНКТОМ**

Виконав: здобувач другого (магістерського)
рівня вищої освіти групи БУА
спеціальності 281 «Публічне управління та
адміністрування»
освітньо-професійної програми
«Публічне управління та адміністрування»

Романюк Р.О.

(прізвище та ініціали)

Керівник

Половцев О.В.

(прізвище та ініціали)

Хмельницький 2025 року

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу
Кафедра державного управління і місцевого самоврядування
Рівень вищої освіти другий (магістерський)
Спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування
Освітньо-професійна програма: Публічне управління та адміністрування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри,

д.держ.упр., професор

_____ **Вікторія ФІЛІПОВА**

« _____ » _____ 2025 року

ЗАВДАННЯ

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА

Романюку Роману Олеговичу

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Інноваційні технології як основа ефективного управління населеним пунктом
керівник роботи Половцев Олег Валентинович, д.держ.упр., професор.
затверджена наказом закладу вищої освіти від 16.09.2025 р. № 434-с
2. Строк подання студентом роботи грудень 2025 року
3. Вихідні дані до роботи Законодавчі та нормативні документи, підручники, навчальні посібники, періодичні видання, міжнародні соціологічні дослідження.
4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити): Управління населеним пунктом: сутність, технології, завдання. Аналіз ефективності управління населеним пунктом на прикладі міста херсон до початку повномасштабної війни. Теоретичний та практичний підходи до підвищення ефективності управління населеним пунктом.
5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) Робота містить 1 рисунок.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
<i>Консультант з написання I-III розділів</i>	<i>Олег ПОЛОВЦЕВ, професор</i>	<i>16.09.2025 р</i>	
<i>Консультант з нормоконтролю</i>	<i>Наталія КРЕТОВА, провідний фахівець</i>		

7. Дата видачі завдання 16.09.2025 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної магістерської роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Огляд літературних джерел з теми	<i>16.09.2025-19.09.2025</i>	<i>Виконано</i>
2.	Складання і затвердження плану роботи	<i>20.09.2025-24.09.2025</i>	<i>Виконано</i>
3.	Написання I розділу	<i>25.09.2025-14.10.2025</i>	<i>Виконано</i>
4.	Написання II розділу	<i>15.10.2025-28.10.2025</i>	<i>Виконано</i>
5.	Написання III розділу	<i>29.10.2025-16.11.2025</i>	<i>Виконано</i>
6.	Формулювання висновків за темою дослідження	<i>17.11.2025-23.11.2025</i>	<i>Виконано</i>
7.	Оформлення роботи	<i>24.11.2025-26.11.2025</i>	<i>Виконано</i>
8.	Надання роботи керівнику для перевірки та написання подання	<i>27.11.2025-01.12.2025</i>	<i>Виконано</i>
9.	Подання роботи для перевірки у КСПНП	<i>02.12.2025</i>	<i>Виконано</i>
10.	Захист роботи в ЕК		

Здобувач _____
(підпис)*Роман РОМАНЮК*
(ім'я та прізвище)Керівник роботи _____
(підпис)*Олег ПОЛОВЦЕВ*
(ім'я та прізвище)

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1 УПРАВЛІННЯ НАСЕЛЕНИМ ПУНКТОМ: СУТНІСТЬ, ТЕХНОЛОГІЇ, ЗАВДАННЯ	10
1.1 Поняття управління населеним пунктом: сутність, суб'єкти та об'єкти управління	10
1.2 Управління населеним пунктом: ситуаційний та системний підходи ..	17
1.3 Досвід ефективного управління населеним пунктом у країнах розвинутої демократії	25
Висновки до розділу 1	35
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ НАСЕЛЕНИМ ПУНКТОМ НА ПРИКЛАДІ МІСТА ХЕРСОН ДО ПОЧАТКУ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ	39
2.1 Нормативно-правове підґрунтя управління населеним пунктом	39
2.2 Організаційна структура та технології системи управління населеним пунктом м. Херсон	46
2.3 Аналіз ефективності організаційної структури та технологій системи управління населеним пунктом м. Херсон	57
Висновки до розділу 2	62
РОЗДІЛ 3 ТЕОРЕТИЧНИЙ ТА ПРАКТИЧНИЙ ПІДХОДИ ДО ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ НАСЕЛЕНИМ ПУНКТОМ	66
3.1 Системний підхід до підвищення ефективності управління населеним пунктом	66
3.2 Інноваційні технології як інструмент підвищення ефективності управління населеним пунктом	73

	5
3.3 Технології штучного інтелекту у системі управління населеним пунктом як фактор європеїзації діяльності місцевої влади	81
Висновки до розділу 3	93
ВИСНОВКИ.....	95
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	100

ВСТУП

Актуальність теми. Сьогодні стрімкий розвиток технологій вимагає нових підходів до управління населеними пунктами, що дозволяють підвищити якість надання послуг, покращити взаємодію з громадянами та загалом підвищити ефективність управління. Сучасні виклики спонукають до оновлення систем управління населеними пунктами, використання нових інструментів і методів, які можуть допомогти забезпечити сталий розвиток, комфортне життя для мешканців і раціональне використання ресурсів. У цьому контексті інноваційні технології стають фундаментальною основою для ефективного управління населеними пунктами.

Як свідчить досвід європейських країн, системне використання інноваційних технологій дозволить зробити управління населеним пунктом більш інтегрованим й ефективним. Новітні технології надають можливість автоматизувати та оптимізувати різні процеси – від моніторингу екологічного стану до управління транспортними потоками. Крім того, інноваційні технології сприяють зниженню витрат на обслуговування систем управління і підвищенню стійкості територіальної громади.

Особливої уваги заслуговує впровадження технологій штучного інтелекту (ШІ) у систему управління населеним пунктом. ШІ надає можливість використовувати автоматичний аналіз даних для прийняття більш обґрунтованих рішень. Також завдяки технологіям ШІ органи місцевого самоврядування можуть вчасно виявляти майбутні тенденції та ризики, що дозволяє зменшити витрати, покращити якість життя мешканців і створити більш стійке та технологічно розвинене середовище для розвитку громади.

Значний внесок в дослідження теоретичних засад управління населеним пунктом зробили: А. Буряченко, О. Василик, В. Дем'янишин, О. Кириленко, І. Луніна, С. Слухай, Т. Таукешева, К. Ткач, В. Федосов, С. Юрій. Питання оцінки ефективності системи управління населеним пунктом досліджували: П. Друкер, Ф. Тейлор, А. Файоль, Г. Саймон, В. Бакуменко, С. Дубенко, В.

Князєв, Н. Нижник, М. Баймуратов, Ю. Панійко, М. Пухтинський, В. Кравченко, Ю. Чудновський. Окремі теоретичні та практичні підходи до підвищення ефективності управління населеним пунктом, впровадження інноваційних технологій розглядають: О. Бобровська, Є. Бородін, О. Васильєва, І. Дегтярьова, І. Дробот, С. Квітка, В. Колтун, Т. Кравченко, М. Латинін, В. Мамонова, С. Саханенко, В. Толкованов, О. Федорчак, І. Хожило, І. Чикаренко, Ю. Шаров. Теоретичні підходи до регулювання ІІІ в контексті розробки ширших за обсягом тем вивчали: О. Баранов, О. Вінник, О. Радутний, І. Філіпова. Особливу увагу цій проблематиці саме в контексті ЄС вивчали: О. Гиляка, В. Пилипчук, М. Стефанчук, К. Єфремова. Ю. Тюрє.

Серед праць зарубіжних дослідників науковий і практичний інтерес становлять роботи С. Брандофіно, Д. Моралєса, Л. Д. Карра, В. Г. Стейла, М. Фішєра, Д. Мансбріджа, Д. Паркінсона, Д. Франко, Г. Кєллі, Д. Досі та ін.

Актуальність зазначеної проблематики, її практична значимість визначили вибір теми магістерської роботи.

Мєта і завдання дослідження. Мєта магістерської роботи полягає у дослідженні теоретичних засад та формуванні практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності системи управління населеним пунктом шляхом впровадження інноваційних технологій.

Реалізація поставленої мєти передбачає вирішення наступних завдань:

- узагальнити існуючі в зарубіжній і вітчизняній літературі підходи до визначення поняття «управління населеним пунктом»;
- порівняти ситуаційний та системний підходи до управління населеним пунктом;
- розглянути досвід ефективного управління населеним пунктом у країнах розвиненої демократії;
- систематизувати нормативно-правове підґрунтя управління населеним пунктом в Україні;
- описати організаційну структуру і технології системи управління населеним пунктом м. Хєрсон до початку повномасштабної війни;

- провести аналіз організаційної структури і технологій системи управління населеним пунктом м. Херсон до початку повномасштабної війни;
- дослідити переваги та шляхи застосування системного підходу до підвищення ефективності управління населеним пунктом;
- розглянути інноваційні технології як інструмент підвищення ефективності управління населеним пунктом;
- розробити пропозиції щодо підвищення ефективності системи управління населеним пунктом із застосуванням технологій ІІІ як фактору європеїзації діяльності місцевої влади.

Об’єктом дослідження є система управління населеним пунктом.

Предметом дослідження є підходи до підвищення ефективності системи управління населеним пунктом шляхом застосування інноваційних технологій.

Методи дослідження. У ході виконання роботи використано ряд загальних та спеціальних наукових методів дослідження в рамках обраної методології системного підходу, а саме: методи індукції та дедукції, порівняння – при дослідженні сутності та підходів до управління населеним пунктом; метод опису – при наведенні прикладів ефективного управління населеним пунктом у Європі і США та нормативно-правового підґрунтя діяльності місцевої влади; метод аналізу та синтезу, структурно-функціональний – при дослідженні ефективності, проблематики організаційної структури та технологій системи управління населеним пунктом м. Херсон до 24 лютого 2022 року; метод експертних оцінок, узагальнення, абстрагування, аналогії – при опрацюванні підходів ЄС до підвищення ефективності системи управління населеним пунктом за допомогою інноваційних технологій та формулюванні пропозицій щодо застосування технологій ІІІ місцевою владою в Україні.

Наукова новизна роботи полягає в систематизації підходів до підвищення ефективності управління населеним пунктом та розробці рекомендацій щодо впровадження інноваційних технологій, зокрема

технологій ШІ, з урахуванням досвіду ЄС та США, наявною законодавчою базою України, прогнозів зарубіжних та вітчизняних науковців щодо застосування ШІ місцевою владою.

Практичне значення роботи полягає у виявленні конкретних напрямків подальших наукових досліджень, узагальненні видів інноваційних технологій, які можуть бути впровадженні у систему місцевого самоврядування, та формулюванні потенційного алгоритму дій суб'єктів управління населеним пунктом задля впровадження технологій ШІ як інструменту підвищення ефективності системи управління.

Логіка проведеного дослідження зумовила структуру роботи: вступ, три розділи (дев'ять підрозділів), висновки. Загальний обсяг роботи складає 111 сторінок, з яких 94 основного тексту. У роботі міститься 1 рисунок. Список використаних джерел містить 106 найменувань, у тому числі 68 іноземною мовою.